

Семинар на тема „Основите на немското трудово право“

Иван Иванов

Съветник в проекта „Справедлива мобилност в Хесен“

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EWU

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Съдържание

- Трудов договор и работно време
- Възнаграждение и социално осигуряване
- Отпуск
- Болнични и трудова злополука
- Уволнение / Предизвестие за напускане
- Незаплатено възнаграждение
- Посреднически фирми (Zeitarbeit)
- Синдикати

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EWU

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Трудов договор и работно време

- Трудов договор
  - Срочен или безсрочен, писмен или устен
  - При устен трудов договор ОБАЧЕ работодателят трябва да представи основните условия на труд в писмена форма до 1 месец (§ 2 NachweisG)
  - При нарушение срещу §2 NachweisG работникът има право да спре да ходи на работа без да губи право на възнаграждение (Внимание: Препоръчително е писмено уведомление за това намерение и постановяването на срок за предоставяне на договор от още две седмици)
  - Срочен трудов договор изисква задължително писмена форма!!!
  - Срочен договор без посочване на причина може да бъде издаден само веднъж от един работодател, но може да бъде удължаван 3 пъти до 2 години; ако Ви бъде издаден последващ такъв можете да го атакувате пред съда

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EWU

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Трудов договор и работно време

- Работно време

- Средно за шестмесечието по 8 часа на ден
- Увеличаване на работното време до 10 часа на ден е позволено при положение, че се компенсира със свободно време така, че в шестмесечието да не се надхвърлят 8 часа средно на ден
- Задължително е да има 11 часа отдих между два работни дни
- Събота е работен ден, в неделя и празнични дни има забрана да се работи освен в браншовете, посочени в § 10 ArbzG (например в здравния сектор, гастрономията, хотелиерството и други) или след разрешение от службата отговаряща за безопасност на труда
- Независимо от всичко имате право на минимум 15 свободни недели
- При работа в неделя имате право на компенсация със свободен ден в рамките на две седмици, при работа в празничен ден – в рамките на 8 седмици
- Паузи: след 6 часа половин час, след 9 часа – 45 минути

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EVW

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Възнаграждение и социално осигуряване

• Възнаграждение

- Ако няма друга разпоредба, дължи се до 1-во число на следващия месец (§ 614 BGB)
- Обикновено до 15-то число на следващия месец, при минималната ставка (Mindestlohn) от 8,50 дори до последния работен ден на банките от следващия работен месец
- Размерът се обуславя или от закона, или от колективен трудов договор (ако е общовалиден или ако работникът и предприятието са членове на съсловните организации), или от индивидуална уговорка между работник и работодател
- Важи принципа на по-изгодното възнаграждение (Внимание: особеност при колективни трудови договори)
- Възнаграждение от 8,50 евро на час е абсолютен минимум от 1.1.2015 (много малко изключения)
- Съществуват давностни срокове за неизплатено възнаграждението. За минималната ставка е 3 години, но за строителството (общовалиден колективен трудов договор, 11,25 евро на час за неквалифициран и 14,45 евро на час за квалифициран труд) например е 6 месеца

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EWU

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Възнаграждение и социално осигуряване

- Социално осигуряване

- Пенсионно, здравно, срещу безработица, за дългосрочни грижи, срещу трудова злополука
- Задължително осигуряване при работа на трудов договор!!!
- Всички се поделят от работодател и работник, БЕЗ осигуряването срещу трудова злополука, което се заплаща единствено от работодателя
- При трудова злополука работодателят не дължи обезщетение на работника за нанесените щети. Лечението и компенсацията на работника за пропуснато възнаграждение се поемат от касата за трудовите злополуки (Berufsgenossenschaft).
- Размер на вноските: здравно 14,60% (+ допълнителна вноска от до 1,1%, която се поема само от работника), пенсионно 18,70%, дългосрочни грижи 2,35% (ако нямате деца + още 0,25%), безработица 3,00%

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EVW

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Отпуск

- 4 седмици минимум по закон
- При всеки пълен изработен месец Ви се полагат 1/12 от годишния отпуск
- При стаж над 6 месеца в една и съща фирма придобивате право на пълния годишен отпуск и можете да го вземете накуп ако е минала средата на годината (важи и при напускане през втората половина, например ако сте работили до края на август ви се полагат 4 седмици отпуск, а не 8/12 от годишния отпуск)
- Подава се молба, своеволно не можете да излезете в отпуск, рискувате дисциплинарно уволнение
- Работодателят може да откаже отпуск или да наложи и определи едностранно отпуск единствено ако оперативните нужди на фирмата налагат това
- Все пак съдебната практика казва, че 1/3 от отпуска Ви трябва да остане на Ваше разположение дори и при едностранното определяне на отпуска от работодателя

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EVW

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Болнични и трудова злополука

- Болнични

- Обезателно трябва да се уведоми работодателя (телефон, факс, WhatsApp)
- Работодателят може да изисква болничен лист още от първия ден, обикновено се изисква на четвъртия ден при боледуване продължаващо повече от 3 дена
- При стаж над 4 седмици във фирмата, работодателят поема 6 седмици болничен като плаща 100% от брутната заплата (важи и при трудова злополука)
- От седмата седмица започва да плаща здравната каса за период от най-много 78 седмици (72 точно понеже шестте седмици от работодателя се включват в тях)
- Krankengeld е 70% от брутната заплата и се изплаща за минал период
- Когато трудовото отношение е прекратено, но боледуването е започнало докато сте работили, ходете на лекар обезателно преди да изтече стария болничен, в болничните HE трябва да има и ден прекъсване

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EVW

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Болнични и трудова злополука

- Трудова злополука

- Обезателно веднага трябва да се уведоми работодателя
- Той е длъжен да уведоми касата за трудовите злополуки (Berufsgenossenschaft)
- Вие обезателно трябва да потърсите лекар специалист по трудовите злополуки (Durchgangsarzt)
- При стаж над 4 седмици във фирмата, работодателят поема 6 седмици болничен като плаща 100% от брутната заплата
- От седмата седмица започва да плаща здравната каса от името на Berufsgenossenschaft за период от най-много 78 седмици (72 по-точно понеже шестте седмици от работодателя се включват в тях)
- Verletzengeld е 80% от брутната заплата и за изплаща за минал период
- Когато трудовото отношение е прекратено, но боледуването е започнало докато сте работили, ходете на лекар обезателно преди да изтече стария болничен, в болничните HE трябва да има и ден прекъсване

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EVW

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Уволнение/ Предизвестие за напускане

- Едностранен акт!!!
- Обезателно в писмена форма!!!
- 4 седмици към средата или края на месеца
- Ако има пробен период (най-много 6 месеца), се съкратява до две седмици
- Колективни трудови договори обуславят различни правила (например почистване)
- В Германия може да бъдете уволнен по време на болничен!!!
- Имате 3 седмици след получаване да отреагирате!!!
- След 6 месеца стаж при работодателя влиза в сила Kündigungsschutzgesetz (закон срещу неправомерното уволнение на работници) ако работодателят има повече от 10 работника на пълен щат
- За бременни жени, родители при отпуск за отглеждане на дете и при заетост на работници със степен на инвалидност от най-малко 50% важат специални правила

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EVW

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Неизплатено възнаграждение

- Имате право на възнаграждение за всеки изработен час!!!
- Първа крачка: Обикновено писмо, с което посочвате точно и конкретно претенцията за конкретен период
- Втора крачка: Съдебен иск
- Внимавайте за давностни срокове (Ausschlussfristen), различни срокове за различните браншове!!!
- Как? Лично, чрез адвокат, чрез синдикат
- Разноски?

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EWU

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Посреднически фирми (Zeitarbeit)

- Формално трудовото отношение е с посредника, който отдава работника на различни клиенти
- Почти за всички трудови договори с Zeitarbeit-фирми важат колективни трудови договори
- Arbeitszeitkonto: плюс и минус часове за вписват в посочената сметка и се компенсират със свободно време или следва да се изплатят при определени условия
- Ако няма работа за Вас, следва да продължите да получавате нормалната си заплата до тогава, докато сте на разположение и имате готовност да работите. Не трябва да Ви се приспадат минус часове. Законовата норма е § 615 BGB. Икономическият риск носи единствено работодателят.

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EWU

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Синдикати

- 8 синдиката в Германската конфедерация на профсъюзите DGB (IG BAU, IG BCE, IG Metall, ver.di, NGG, EVG, GEW, GdP)
- Членски внос 1% от брутната заплата, платените вноски може да се свалят от данъците, при безработица символична вноска
- Безплатен адвокат след 3 месеца чрез синдиката, други услуги като попълване на данъчна декларация и прочее
- За членове на синдикати важат възнагражденията в колективните трудови договори, които не са общовалидни и които са по-високи от минималните ставки за браншовете

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EWU

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration

Данни за КОНТАКТ

- Иван Иванов, Wilhelm-Leuschner-Straße 69-77, 60329 Frankfurt am Main
- Tel. 069 153 452 31 // Fax: 069 272 975 68// Email: ivan.ivanov@emwu.org
- Проект „Справедлива мобилност в Хесен“ към Европейската асоциация за въпросите на работници мигранти (Europäischer Verein für Wanderarbeiterfragen e.V. или съкратено EVW e.V.) www.emwu.org
- В сътрудничество с федералният проект „Справедлива мобилност“ на Германската конфедерация на профсъюзите (Deutscher Gewerkschaftsbund или съкратено DGB) www.faire-mobilitaet.de
- Подпомогнато финансово от Министерството по социалните въпроси и интеграцията на провинция Хесен

fair

Arbeitnehmerfreizügigkeit sozial, gerecht und aktiv

European Migrant
Workers Union

© EVW

Europäischer Verein
für Wanderarbeiterfragen

HESSEN

Hessisches Ministerium
für Soziales und Integration